
§ 57**Tarkastuslautakunnan vastaus lausuntopyyntöön**

KEUHDno-2026-3763

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö_25.6.2026
- 2 Lausunto

Valtuuston puheenjohtajisto on pyytänyt tarkastuslautakunnalta lausuntoa tarkastuslautakunnan toiminnasta.

Lausunnon valmistelua varten tarkastuslautakunnan jäsenille toteutettiin Forms-kysely ajalla 22.7.-9.8.2026. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa jäsenten näkemyksiä tarkastuslautakunnan toiminnasta, työskentelytavoista sekä toiminnan kehittämistarpeista. Kyselyyn vastasi seitsemän (7) lautakunnan yhdestätoista (11) jäsenestä.

Lautakunta käsittelee kyselyn tulokset sekä muodostaa niiden perusteella lausuntonsa valtuuston puheenjohtajistolle.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lepolahti

Tarkastuslautakunta päättää:

1. että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta, ilman viranhaltijan esittelyä, tarkastuspäällikön esteellisyyden johdosta (Hallintosääntö 82 §, HallintoL 5 luku 28 §:n 1 mom. kohta 7).
2. antaa liitteen mukaisen lausunnon.

Kokouskäsitely

Tarkastuspäällikkö Taija Myyrä poistui esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi klo 18.19-18.40.

Tämän pykälän ajan sihteerinä toimi puheenjohtaja Harri Lepolahti.

Keskustelun kuluessa Lassi Markkanen teki seuraavan muutosesityksen:

Esitän, että lausunnon viimeinen kappale (johtopäätös) hylätään ja korvataan seuraavalla tekstillä:

"Kyselyn tulosten perusteella tarkastuslautakunta katsoo, että enemmistö vastanneista kokee lautakunnan toimintaedellytykset ja riippumattomuuden toteutuneen. Kyselyssä on kuitenkin tullut ilmi myös koettua riippumattomuuden vaarantumista, puutteita tiedonsaannissa sekä rajoituksia kuultavien kutsumisessa.

Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että mm. kyselyssä esiin tulleista vaikuttamis- ja painostusyrityksistä on tehty virallinen kantelu Eduskunnan oikeusasiamiehelle, ja asia on tällä hetkellä ylimmän laillisuusvalvojan tutkittavana.

Koska asiassa on ilmennyt koettua riippumattomuuden vaarantumista ja se on virallisen laillisuusvalvontaprosessin kohteena, lautakunta ei voi lausua, ettei riippumattomuus olisi vaarantunut.

Tarkastuslautakunta suhtautuu kaikkeen riippumattomuutta vaarantavaan painostukseen vakavasti ja korostaa, että lautakunnan on voitava hoitaa lakisääteistä tehtäväänsä täysin itsenäisesti."

Perustelu muutokselle:

Esityslistassa oleva loppukaneetti on ristiriidassa kyselyn omien tulosten kanssa. Koska yksi vastaaja on ilmoittanut riippumattomuuden vaarantuneen ja asia on parhaillaan Eduskunnan oikeusasiamiehen tutkinnassa, lautakunta antaisi aluevaltuuston puheenjohtajistolle tietoisesti harhaanjohtavaa ja virheellistä tietoa, jos se väittäisi ongelmien olevan olemattomia. Lautakunnan virallinen lausunto ei voi olla mielipidekysymys, vaan sen on vastattava kyselyn faktoja."

Markkasen muutosesitys jäi ilman kannatusta, joten päätös syntyi pohjaesityksen mukaan.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Eriävä mielipide

Lassi Markkasen eriävä mielipide:

Ilmoitan eriävän mielipiteeni tarkastuslautakunnan päätökseen koskien lausuntoa aluevaltuuston puheenjohtajistolle.

Vastustan lausunnon loppukaneettia (johtopäätöstä), koska se on ristiriidassa kyselyn tulosten kanssa ja näin antaa väärän tulkinnan tilanteesta.

Lausunnon loppukaneetissa esitetään, että lautakunnan riippumattomuus ei ole vaarantunut, tiedot on saatu ja kuultavia on voitu kutsua. Kuitenkin kyselyssä on yksi ilmoittanut riippumattomuuden vaarantuneen, yksi tiedonsaannin estyneen ja yksi kuulemisen rajoittuneen.

Kun yksikin vastaaja ilmoittaa kokeneensa vaikuttamista, lausunto *"lautakuntaan ei ole yritetty vaikuttaa"* ei yksinkertaisesti pidä paikkaansa. Oikea muotoilu olisi, että *enemmistö vastaajista ei ole kokenut vaikuttamista, mutta sitä on kyselyn mukaan tapahtunut*.

Koska kyselyssä on ilmennyt koettua riippumattomuuden vaarantumista ja kun se on nyt myös virallisen laillisuusvalvontaprosessin (EOA) kohteena, ei lautakunta voi kyselyn perusteella lausua kantanaan, että riippumattomuus ei olisi vaarantunut. Jos tutkimuksessa yksikin ihminen sanoo "kyllä", niin silloin vastaus on "kyllä", eikä enemmistö voi äänestämällä muuta päättää.

Kun muistakin vaikuttamisyrityksistä on tehty virallinen kantelu Eduskunnan oikeusasiamiehelle ja asiaa tutkitaan parhaillaan.

Eduskunnan oikeusasiamies saa sitten ratkaista, oliko valtuuston puheenjohtajan viestit ulkoisen tarkastajan palkka-asiassa vaikuttamista lautakuntaan..

Tarkastuslautakunnan lakisääteinen tehtävä on valvoa hyvinvointialueen toiminnan laillisuutta ja avoimuutta. Tämän vuoksi lautakunnan omien johtopäätösten on oltava ehdottoman totuudenmukaisia.

Nyt lausunto ohittaa kyselyssä esiin tulleita asioita. Lautakunnan jäsenenä en voi hyväksyä totuudenvastaista raportointia aluevaltuuston puheenjohtajistolle, joista PJ on todistetusti syyllistynyt vaikuttamisyhteyteen

Lassi Markkanen, FM
Tarkastuslautakunnan jäsen

Esteellisyys

Tarkastuspäällikkö Taija Myyrä (Hallintosääntö 82 §, HallintoL 5 luku 28 §:n 1 mom. kohta 7)

Muutoksenhakukielto

§57

Muutoksenhakukielto**Muutoksenhakukielto**

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä

- päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (hyvinvointialuelaki 141 §),
- hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (laki oikeudenkäynnistä hallintotuomioistuimissa 6§),
- päätöksestä, josta lainsäädännön nojalla ei voi hakea muutosta (lainkohta mainittava erikseen päätöksen perusteluissa) tai
- hankintapäätöksestä, jota ei tehdyn hankinto-oikaisun johdosta muuteta (hankintalaki 126 § ja 132 §).